

ДЕРЖАВНА ЕКОЛОГІЧНА ІНСПЕКЦІЯ УКРАЇНИ

Новопечерський пров. 3, корпус 2, м. Київ, 01042, тел./факс.: (044) 521-20-40, тел. 521-20-56

05.04.2018 № 2/8-6-817-1 На № _____ від _____

**Державна регуляторна служба
України**

Щодо погодження проекту

Державна екологічна інспекція України надсилає на погодження доопрацьований в робочому порядку проект Положення про екологічний та радіологічний (радіаційний) контроль товарів і транспортних засобів у пунктах пропуску через державний кордон та в зонах митного контролю на митній території України, який був надісланий листом Державної екологічної інспекції від 13.02.2018 № 2/8-6-896 (додається).

Додаток: зазначене на _____ арк.

В.о. Голови

І.О. Яковлев

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства екології
та природних ресурсів України

_____ 20__ року № _____

ПОЛОЖЕННЯ

**про екологічний та радіологічний (радіаційний) контроль товарів
і транспортних засобів у пунктах пропуску через державний кордон
та в зонах митного контролю на митній території України**

I. Загальні положення

1. Це Положення визначає основні правила організації та проведення екологічного та радіологічного (радіаційного) контролю товарів і транспортних засобів у пунктах пропуску через державний кордон та в зонах митного контролю на митній території України та регламентує діяльність державних інспекторів з охорони навколишнього природного середовища Державної екологічної інспекції України та її територіальних органів (далі – держінспектори).

2. Екологічному контролю (у тому числі у формі попереднього документального контролю) підлягають повітряні та наземні транспортні засоби (крім легкових автомобілів) та товари у разі переміщення їх через митний кордон України відповідно до Переліку товарів, що підлягають державному контролю (у тому числі у формі попереднього документального контролю) у разі

переміщення їх через митний кордон України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05 жовтня 2011 року № 1031.

Радіологічному контролю підлягають наземні транспортні засоби (крім легкових автомобілів та наземних транспортних засобів, щодо яких комплексами автоматизованого контролю за переміщенням радіоактивних речовин та ядерних матеріалів не виявлено перевищення природного радіаційного фону) та товари груп 1-97 згідно з УКТ ЗЕД (крім електроенергії – код товару згідно з УКТ ЗЕД 2716 00 00 00 та товарів, що переміщуються трубопровідним транспортом).

У пунктах пропуску, в яких належно функціонують комплекси автоматизованого контролю за переміщенням радіоактивних речовин та ядерних матеріалів, радіологічний контроль товарів здійснюється виключно у разі перевищення природного радіаційного фону, встановленого комплексами автоматизованого контролю за переміщенням радіоактивних речовин та ядерних матеріалів.

3. Терміни, що вживаються в цьому Положенні, мають таке значення:

екологічний контроль - це сукупність заходів, здійснюваних з метою забезпечення дотримання норм нормативно-правових актів у сфері охорони навколишнього природного середовища та міжнародних договорів України;

радіологічний (радіаційний) контроль (РК) – система обстежень, вимірювань, розрахунків та досліджень, які спрямовані на оцінку радіаційних показників об'єктів контролю, з метою забезпечення дотримання норм і правил радіаційної безпеки;

Інші терміни, зазначені у Положенні, вживаються у значеннях, визначених Водним кодексом України, Митним кодексом України, Законом України «Про тваринний світ», Законом України «Про рослинний світ», Законом України «Про мисливське господарство та полювання», Законом України «Про прикордонний контроль», Порядком взаємодії органів виконавчої влади та юридичних осіб, які провадять діяльність у сфері використання ядерної енергії, в разі виявлення радіоактивних матеріалів у незаконному обігу, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 02 червня 2003 року № 813, та інших нормативно-правових актах.

4. Екологічний та радіологічний (радіаційний) контроль спрямовано на забезпечення додержання центральними органами виконавчої влади та їх територіальними органами, місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування в частині здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності і господарювання, громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, а також юридичними особами - нерезидентами вимог законодавства про екологічну та радіаційну безпеку.

5. Держінспектори під час здійснення екологічного та радіологічного (радіаційного) контролю мають право:

перевіряти передбачені для здійснення екологічного контролю документи;

оглядати при здійсненні екологічного та радіаційного (радіологічного) контролю транспортні засоби та товари, що перевозяться;

доступу на територію та у приміщення, розташовані у зонах митного контролю для виконання повноважень, пов'язаних із здійсненням екологічного та радіологічного (радіаційного) контролю;

вимагати від юридичних та фізичних осіб усунення виявлених порушень природоохоронного законодавства, інших нормативно-правових актів у сфері охорони навколишнього природного середовища, норм і правил екологічної та радіаційної безпеки;

вимагати припинення дій та усунення умов, які перешкоджають здійсненню екологічного та радіологічного (радіаційного) контролю;

складати протоколи про адміністративні правопорушення та розглядати справи про адміністративні правопорушення, накладати адміністративні стягнення у випадках, передбачених законом;

одержувати пояснення, додаткову інформацію, документи, матеріали, відомості від суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності з питань, що виникають під час здійснення екологічного та радіологічного (радіаційного) контролю;

здійснювати виміри потужності амбієнтного еквівалента дози гамма випромінювання, поверхневої густини потоку бета частинок;

проводити експрес-аналіз речовин для їх ідентифікації та встановлення

ступеня небезпечності, належності до радіоактивних матеріалів;

користуватися безоплатно інформаційними базами даних державних органів, державною системою урядового зв'язку та іншими технічними засобами;

здійснювати відповідно до закону фотографування, звукозапис, кіно- і відеозйомку, зокрема з літальних апаратів та із застосуванням космічних технологій, як допоміжний засіб для запобігання та розкриття порушень законодавства, здійснення нагляду (контролю) за додержанням якого належить до повноважень Держекоінспекції;

здійснювати відбір проб вод лляльних, баластних, зворотних, поверхневих, морських (для морських екологічних інспекцій);

розраховувати розмір збитків, заподіяних державі внаслідок порушення природоохоронного законодавства, та пред'являти претензії.

6. Екологічний та радіологічний (радіаційний) контроль здійснюється:

особовим складом постів екологічного контролю, що входять до складу відділу (сектору) екологічного та радіологічного контролю на митній території територіальних органів Держекоінспекції;

структурним підрозділом центрального апарату Держекоінспекції, відповідно до визначених повноважень.

7. Загальне керівництво та координацію діяльності із здійснення екологічного та радіологічного (радіаційного) контролю здійснює заступник Голови Державної екологічної інспекції України.

8. Методичне та організаційне керівництво діяльності підрозділів, що проводять екологічний та радіологічний (радіаційний) контроль, здійснює відповідний структурний підрозділ центрального апарату Держекоінспекції, відповідно до визначених повноважень.

9. Головні державні інспектори з охорони навколишнього природного середовища Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя, Чорного моря, Азовського моря, здійснюють безпосереднє керівництво підрозділами, що проводять екологічний та радіологічний (радіаційний)

контроль та несуть персональну відповідальність за виконання покладених на них завдань і здійснення своїх функцій.

10. Відповідно до пункту 16 Типової технологічної схеми пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 року № 451 (далі – Технологічна схема) підрозділи екологічного та радіологічного контролю на митній території забезпечують інформування органів охорони державного кордону та митних органів про прибуття (вибуття) у пункт (з пункту) пропуску транспортних засобів і товарів, результати їх контролю, пропущені та не пропущені через державний кордон транспортні засоби і товари, виявлення осіб, причетних до протиправної діяльності.

Зазначені суб'єкти взаємодіють шляхом обміну інформацією, проведення нарад, спільних інструктажів.

У разі виникнення в пунктах пропуску ситуацій, які ускладнюють або унеможливають пропуск через державний кордон чи функціонування пунктів пропуску, державні контролюючі органи в межах своєї компетенції вживають скоординованих заходів до їх локалізації.

11. Екологічний та радіологічний (радіаційний) контроль проводиться у визначених Технологічною схемою місцях на території пунктів пропуску через державний кордон або у зонах митного контролю на митній території України до завершення митного контролю та митного оформлення транспортних засобів, товарів.

12. Екологічний та радіологічний (радіаційний) контроль товарів та транспортних засобів здійснюється відповідно до Часових нормативів виконання контрольних операцій посадовими особами, які здійснюють контроль осіб, товарів і транспортних засобів у пунктах пропуску через державний кордон України, затверджених у встановленому порядку, затверджених спільним наказом Державної митної служби України, Адміністрації державної прикордонної служби України, Міністерства транспорту та зв'язку України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства аграрної політики

України, Міністерства охорони навколишнього природного середовища України, Міністерства культури і туризму України та Державної служби України з нагляду за забезпеченням безпеки авіації від 28 листопада 2005 року № 1167/886/824/643/655/424/858/900, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 26 грудня 2005 року за № 1557/11837.

13. Екологічний та радіологічний (радіаційний) контроль в зоні митного контролю на митній території України здійснюється за заявкою у письмовій або електронній формі суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності в порядку черговості. Заявка, подана у письмовій формі, зберігається на посту екологічного контролю один рік.

Час і місце проведення контролю узгоджується суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності з підрозділом органу доходів і зборів, що здійснюють митне оформлення об'єктів контролю.

14. За порушення вимог законодавства, а також завдання неправомірними діями збитків юридичній чи фізичній особі під час здійснення екологічного та радіологічного (радіаційного) контролю держінспектор несе відповідальність згідно із законодавством.

15. Держекоінспекція на підставі укладених угод забезпечує обмін інформацією з Державною фіскальною службою України про результати митного та екологічного контролю товарів та інформацією щодо документів і відомостей, на підставі яких такий контроль здійснено.

II. Загальні питання екологічного та радіологічного (радіаційного) контролю

16. Держінспектори під час виконання функціональних обов'язків, пов'язаних із здійсненням екологічного та радіологічного (радіаційного) контролю, повинні:

за результатами здійснення екологічного та радіологічного (радіаційного) контролю здійснювати реєстрацію у відповідному журналі, згідно форми наведеної у додатку 1. Журнал оформляється та ведеться відповідно до Інструкції з діловодства;

у разі виявлення ознак адміністративних правопорушень складати відповідно до компетенції протокол про адміністративне правопорушення;

засвідчувати результати екологічного та радіологічного (радіаційного) контролю проставлянням на товаросупровідних документах на товари і транспортні засоби відбитків штампів відповідно до наказу Мінприроди від 19 березня 2012 року № 162 «Про затвердження описів і зразків штампів для засвідчення результатів здійснення державними інспекторами з охорони навколишнього природного середовища радіологічного та екологічного контролю транспортних засобів і вантажів та порядку застосування штампів», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 травня 2012 року за № 732/21045;

здійснювати екологічний та радіологічний (радіаційний) контроль товарів і транспортних засобів відповідно до Порядку інформаційного обміну між органами доходів і зборів, іншими державними органами та підприємствами за принципом «єдиного вікна» з використанням електронних засобів передачі інформації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 травня 2016 року № 364 (із змінами);

у разі функціонування у морському порту інформаційної системи портового співтовариства (дали – ІСПС), здійснювати обмін інформацією та документами з використанням такої системи та вносити до неї результати екологічного та радіологічного (радіаційного) контролю товарів і транспортних засобів;

у разі виявлення порушень норм і правил екологічної та радіаційної безпеки, відсутності дозвільних документів необхідних для здійснення екологічного або радіологічного контролю і визначених законодавством України, або коли товар не відповідає змістові товаросупровідних документів складати акт про виявлене порушення (додаток 2) та застосовувати штамп «ввіз/вивіз заборонено»;

у разі усунення виявлених порушень проводити повторний екологічний або радіологічний (радіаційний) контроль у загальному порядку;

взаємодіяти з іншими представниками державних контролюючих органів у порядку визначеному відповідними Технологічними схемами.

17. Екологічний контроль суден проводиться відповідно до Правил охорони внутрішніх морських вод і територіального моря України від забруднення та засмічення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 29 лютого 1996 року № 269.

18. Пости екологічного контролю повинні бути обладнані інформаційними стендами.

III. Екологічний контроль товарів

19. Екологічний контроль товарів, що переміщуються через митний кордон України здійснюється у пунктах пропуску через державний кордон України та в зонах митного контролю на митній території України.

20. Екологічний контроль товарів складається з таких етапів:

перевірка документів та відомостей, які подаються держінспектору під час переміщення через митний кордон України усіх товарів, які підлягають екологічному контролю;

огляд товарів, який проводиться в можливо короткий строк після прийняття рішення про його проведення.

21. Під час здійснення перевірки документів та відомостей держінспектору надаються наступні документи (в залежності від товару):

транспортна накладна для відповідного виду транспорту (міжнародна товаротransпортна накладна (CMR), товаротransпортна накладна (ТТН) залізнична накладна (СМГС), авіаційна накладна (Airwaybill), коносамент (billoflading), поштова накладна тощо);

контракт (договір) на поставку продукції (при здійсненні екологічного контролю в зоні діяльності митниць призначення та відправлення);

рахунок фактура (invoice, account тощо);

письмова згода (повідомлення) на транскордонне перевезення небезпечних відходів, відповідно до Положення про контроль за транскордонним перевезенням небезпечних відходів та їх утилізацією/видаленням і Жовтого та Зеленого переліків відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 липня 2000 року № 1120;

висновок щодо того, чи підпадають відходи Зеленого переліку відходів, які є об'єктом експорту або імпорту, під дію пунктів 6 – 33 Положення про контроль за транскордонним перевезенням небезпечних відходів та їх утилізацією/видаленням і Жовтого та Зеленого переліків відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 липня 2000 року № 1120;

сертифікат про походження лісоматеріалів та виготовлених з них пиломатеріалів для здійснення експортних операцій;

у разі, якщо товари є об'єктами регулювання Конвенції CITES, дозвіл на імпорт чи експорт зразків видів дикої фауни і флори, включених до додатку I, а також на експорт зразків, види яких включено до додатків II і III Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES);

сертифікат на реекспорт чи інтродукцію з моря зразків, які є об'єктами регулювання Конвенції CITES;

сертифікат на пересувну виставку для багаторазового переміщення через митний кордон України зразків, які є частиною цирку, пересувної виставки та об'єктом регулювання Конвенції CITES;

дозвіл на ввезення на митну територію України незареєстрованих пестицидів і агрохімікатів, що використовуються для державних випробувань і наукових досліджень, а також обробленого ними насінневого (посадкового) матеріалу;

витяг або посвідчення або реєстраційний номер з державного реєстру генетично модифікованих організмів або продукції, виробленої із застосуванням генетично модифікованих організмів;

дозвіл на ввезення продукції, отриманої з використанням генетично-модифікованих організмів для науково-дослідних цілей;

дозвіл на транзитне переміщення незареєстрованих в Україні генетично-модифікованих організмів;

договір про виконання робіт з організації збирання, перевезення, зберігання, оброблення (перероблення), утилізації та/або знешкодження відпрацьованих мастил (олив) переробниками відпрацьованих мастил (олив);

документи про оплату послуг з організації збирання, перевезення, зберігання, оброблення (перероблення), утилізації та/або знешкодження відпрацьованих мастил (олив);

ліцензія на право провадження господарської діяльності у сфері поводження з небезпечними відходами;

ліцензія на експорт або імпорт озоноруйнівних речовин;

дозвіл на спеціальне використання природних рослинних ресурсів (у разі, якщо товар не є об'єктом регулювання Конвенції CITES);

дозвіл на спеціальне використання (добування, збирання) об'єктів Червоної книги України (у разі, якщо товар не є об'єктом регулювання Конвенції CITES);

дозвіл на спеціальне використання об'єктів тваринного світу (у разі, якщо товар не є об'єктом регулювання Конвенції CITES);

дозвіл на перевезення радіоактивних матеріалів;

сертифікат про затвердження у разі перевезення радіоактивних матеріалів.

Документи визначені цим пунктом подаються в копії, у випадках визначених законодавством, подаються оригінали.

У разі проведення екологічного контролю за принципом «єдиного вікна» документи подаються в електронній формі, завірені електронним цифровим підписом декларанта.

22. Копії документів на перевезення товарів зберігаються на постах екологічного контролю протягом трьох років.

23. Огляд товарів може бути:

ідентифікаційний - без розкриття пакувальних місць і без обстеження транспортного засобу;

частковим - розкриттям до 20 відсотків пакувальних місць і вибірково обстеженням транспортного засобу;

повним – з розкриттям до 100 відсотків пакувальних місць та поглибленим обстеженням транспортного засобу.

24. Критеріями, за якими оцінюється ступінь ризику при здійсненні екологічного контролю товарів:

належність товару до категорії небезпечних відходів;

живі тварини, рослини, їх частки, продукти життєдіяльності тварин та їх залишки;

мисливські трофеї;

ботанічні, зоологічні та мінералогічні колекції;

брухт чорних та кольорових металів;

санкціоноване перевезення радіоактивних матеріалів;

товари, щодо яких в Україні унормовано допустимий вміст радіонуклідів;

товари, які можуть підпадати під дію міжнародних конвенцій, договорів та угод ратифікованих Україною (Базельська конвенція, Монреальський протокол, CITES тощо).

Огляд зазначених товарів в зонах митного контролю на митній території України є обов'язковим.

25. Огляд товарів здійснюється:

в разі виявлення надання не повної інформації при здійсненні перевірки документів та відомостей;

в разі виявлення невідповідності або недостовірної інформації при здійсненні перевірки документів та відомостей;

в разі надходження обгрунтованої інформації від Держекоінспекції або інших центральних органів виконавчої влади про необхідність здійснення огляду товарів.

26. При огляді перевіряється фізичний стан речовин у складі товарів (рідина, порошок, кристалічна чи гранульована форма, у вигляді суцільної маси та інше), її забарвлення, запах тощо.

Перевіряється відповідність пакувальних матеріалів, ємкостей та тари вимогам щодо забезпечення безпечності товарів.

27. Пакувальні матеріали, які перебувають у безпосередньому контакті з речовинами, що транспортуються, повинні бути інертними до останніх, стійкими до хімічного та механічного впливу.

28. Під час транзитних перевезень екологічний контроль товарів здійснюється:

у місцях їх перевантаження на території України;

у пунктах пропуску через державний кордон у разі перевезення небезпечних небезпечних відходів.

29. Результати здійснення екологічного контролю товарів засвідчуються держінспекторами шляхом проставляння відбитків штампів на товаросупровідних (товарно-транспортних) документах відповідно до наказу Мінприроди від 19 березня 2012 року № 162 «Про затвердження описів і зразків штампів для засвідчення результатів здійснення державними інспекторами з охорони навколишнього природного середовища радіологічного та екологічного контролю транспортних засобів і вантажів та порядку застосування штампів», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 травня 2012 року за № 732/21045, або внесення відомостей про його проведення до інформаційної системи органів доходів і зборів уразі взаємодії з органами доходів і зборів та підприємствами за принципом «єдиного вікна» (крім випадків здійснення екологічного контролю у формі попереднього документального контролю).

IV. Екологічний контроль об'єктів тваринного та рослинного світу

30. Екологічному контролю підлягають об'єкти тваринного та рослинного світу, а також зоологічні, ботанічні і мінералогічні колекції та мисливські трофеї, що переміщуються через митний кордон України для дотримання законності використання цих об'єктів, а також запобігання проникненню в природне середовище України чужорідних видів диких тварин.

31. Походження та законність набуття у власність, володіння або користування об'єктів тваринного та/або рослинного світу повинна бути підтверджена відповідними документами, що засвідчують законність вилучення цих об'єктів з природного середовища, народження, розведення, розмноження в неволі, ввезення в Україну з інших країн, факту купівлі, обміну, отримання у спадок тощо.

32. Забороняється вивезення з України диких тварин або частин диких тварин, мисливських трофеїв без документів, що підтверджують законність їх добування (набуття).

33. Вивезення з території України мисливських трофеїв дозволяється за наявності:

щорічної контрольної картки обліку добутої дичини й порушень правил полювання з відміткою про сплату державного мита;

дозволу на добування мисливських тварин (ліцензії, відстрільної картки).

34. Об'єкти тваринного та рослинного світу, що ввозяться в Україну або вивозяться за межі України з порушенням вимог законодавства і міжнародних угод, підлягають вилученню в установленому порядку.

V. Радіологічний (радіаційний) контроль

35. Основним завданням радіологічного (радіаційного) контролю (далі – РК) є:

запобігання несанкціонованому ввезенню, вивезенню та транзиту радіоактивних матеріалів через територію України;

запобігання ввезенню, вивезенню та транзиту вантажів та транспортних засобів, що мають радіоактивне забруднення;

здійснення контролю за дотриманням вимог норм, правил та стандартів з ядерної та радіаційної безпеки при санкціонованому перевезенні радіоактивних матеріалів;

здійснення контролю за перевезенням вантажів, вміст радіонуклідів в яких регламентується в Україні відповідними нормами та нормативами;

здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства про радіаційну безпеку в пунктах пропуску через державний кордон.

36. Проведення РК, спрямоване на запобігання несанкціонованому ввезенню, вивезенню та транзиту територією України радіоактивних матеріалів,

вантажів та транспортних засобів, що мають радіоактивне забруднення, має забезпечувати:

ефективне виявлення об'єктів РК, рівень іонізуючого випромінювання від яких перевищує природний радіаційний фон в 1,3 рази;

повторну перевірку кожного випадку виявлення таких об'єктів (підтвердження виявлення);

пошук, локалізацію і радіологічну оцінку джерела іонізуючого випромінювання в об'єктах РК з метою забезпечення радіаційної безпеки та визначення подальших дій (рівня реагування);

проведення первинної ідентифікації знайденого (локалізованого) джерела іонізуючого випромінювання і визначення (в разі можливості) виду іонізуючого випромінювання для попереднього встановлення радіонуклідного складу, класифікації характеру події і визначення подальших дій (рівень реагування).

37. Проведення РК санкціонованих перевезень радіоактивних матеріалів має забезпечувати:

перевірку відповідності наявних у перевізника супроводжувальних та дозвільних документів та відомостей на вантаж нормативним вимогам;

проведення вимірювань регламентованих відповідними нормативами радіаційних параметрів (в разі технічної можливості та/або обґрунтованої необхідності).

38. РК наземних транспортних засобів і товарів здійснюється один раз:

у разі ввезення на митну територію України - у пунктах пропуску через державний кордон України (пунктах ввезення на митну територію України) або в митних органах призначення (для товарів, що переміщуються (пересилаються) у міжнародних поштових відправленнях та експрес-відправленнях);

у разі вивезення за межі митної території України - в митних органах відправлення або у пунктах пропуску через державний кордон України (пунктах вивезення за межі митної території України), крім випадків переміщення (пересилання) товарів у міжнародних поштових відправленнях та експрес-відправленнях;

у разі транзиту - у пунктах пропуску через державний кордон України

(пунктах ввезення на митну територію України), крім випадків переміщення (пересилання) товарів у міжнародних поштових відправленнях та експрес-відправленнях.

39. Ввезення, вивезення та транзит територією України радіоактивних матеріалів, які перебувають в незаконному обігу забороняється.

40. У разі виявлення радіоактивних матеріалів, які перебувають в незаконному обігу застосовуються положення Порядку взаємодії органів виконавчої влади та юридичних осіб, які провадять діяльність у сфері використання ядерної енергії, в разі виявлення радіоактивних матеріалів у незаконному обігу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02 червня 2003 року № 813.

41. Радіаційні характеристики, що вимірюються та/або реєструються:

потужність амбієнтного еквівалента дози гамма випромінювання;

поверхнева густина потоку бета частинок на поверхні транспортних засобів та вантажів;

щільність потоку та/або потужність еквівалентної дози нейтронного випромінювання;

первинна ідентифікація виявленого радіонукліда.

42. Одиниці вимірювань параметрів іонізуючого випромінювання:

потужність амбієнтного еквівалента дози гамма випромінювання - мкЗв/год або мЗв/год;

поверхневої густини потоку бета частинок на поверхні транспортних засобів та вантажів - часток/(см²·хв.);

щільність потоку – часток/(см²·хв.).

43. До проведення РК допускаються держінспектори, які пройшли навчання та мають відповідне посвідчення.

44. РК проводиться приладами РК, які відповідають вимогам законодавства в галузі метрології та метрологічної діяльності та внесені до реєстру вимірювальної техніки України.

45. Всі прилади РК, які є засобами вимірювань радіаційних величин, на час проведення вимірювань мають бути повірені у відповідності із вимогами законодавства в галузі метрології та метрологічної діяльності.

46. РК складається з двох рівнів:

експрес-контроль наявності підвищеного у порівнянні з природним радіаційним фоном іонізуючого випромінювання від об'єкта РК, який здійснюється за допомогою комплексів автоматизованого контролю за переміщенням радіоактивних речовин та ядерних матеріалів та/або переносних пошукових приладів (дозиметрів, дозиметрів-радіометрів);

детальний контроль (первинне радіологічне обстеження) виявленого об'єкта підвищеного у порівнянні з природним радіаційним фоном іонізуючого випромінювання, який здійснюється за допомогою переносних пошукових приладів РК (дозиметрів, дозиметрів-радіометрів, гамма-спектрометрів) з метою пошуку, локалізації і радіологічної оцінки джерела випромінювання, забезпечення радіаційної безпеки (попереднього встановлення меж контрольованої зони) та визначення рівня реагування — подальших дій (затримання, інформування, застосування коригуючих заходів та/або санкцій тощо).

47. Якщо при проведенні експрес-контролю у будь-якому місці поверхні об'єкта контролю зафіксовано перевищення параметрів природного радіаційного фону більш ніж в 1,3 рази детальний контроль є обов'язковим.

48. Якщо на момент встановлення необхідності здійснення радіологічного контролю митний контроль здійснено, відмітки про здійснення митного контролю скасовуються.

49. Після здійснення радіологічного контролю держінспектор проставляє відповідні відмітки на товаросупровідних (товаротransпортних) документах, які повертаються посадовій особі митного органу.

50. Результати здійснення радіологічного контролю товарів засвідчуються держінспекторами шляхом проставлення відбитків штампів на товаросупровідних (товарно-транспортних) документах відповідно до наказу Мінприроди від 19 березня 2012 року № 162 «Про затвердження описів і зразків

штампів для засвідчення результатів здійснення державними інспекторами з охорони навколишнього природного середовища радіологічного та екологічного контролю транспортних засобів і вантажів та порядку застосування штампів», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 травня 2012 року за № 732/21045, або внесення відомостей про його проведення до інформаційної системи органів доходів і зборів уразі взаємодії з органами доходів і зборів та підприємствами за принципом «єдиного вікна».

У пунктах пропуску через державний кордон України, в яких належним чином забезпечено функціонування комплексів автоматизованого контролю за переміщенням радіоактивних речовин, радіологічний контроль вважається завершеним, якщо товари випущені з пункту пропуску через державний кордон України для переміщення їх у митницю призначення. У такому разі інформаційна система на підставі відмітки посадової особи органу доходів і зборів про пропуск товарів автоматично формує відмітку про здійснення радіологічного контролю.

51. У разі функціонування в морському порту Інформаційної системи портового співтовариства (ІСПС), відмітки про здійснення радіологічного контролю проставляються в цій системі.

52. Другий рівень РК (детальний) проводиться:

у разі виявлення товарів, транспортних засобів іонізуюче випромінювання від яких перевищує природний радіаційний фон у 1,3 рази;

у разі виявлення нейтронного випромінювання;

у випадках виявлення підозрілих об'єктів/матеріалів у товарах (вантажах), в транспортних засобах;

в інших випадках, коли необхідні протокольні вимірювання потужності амбієнтного еквівалента дози гамма-випромінювання, поверхневої густини потоку бета-частинок, щільності потоку та/або потужності еквівалентної дози нейтронного випромінювання, накопичення та аналіз спектру гамма-випромінювання для ідентифікації джерела випромінювання тощо;

при санкціонованому перевезенні радіоактивних матеріалів та товарів, щодо яких в Україні унормовано допустимий вміст радіонуклідів.

53. Здійснення другого рівня РК, спрямоване на запобігання несанкціонованому ввезенню, вивезенню та транзиту територією України радіоактивних матеріалів, вантажів та транспортних засобів, має забезпечувати:

виявлення об'єктів РК, рівень іонізуючого випромінювання від яких перевищує природний радіаційний фон в 1,3 рази;

повторну перевірку кожного випадку виявлення таких об'єктів (підтвердження виявлення);

пошук, локалізацію і радіологічну оцінку джерела випромінювання в об'єктах РК з метою забезпечення радіаційної безпеки та визначення подальших дій.

Після вимірювання та/або реєстрації радіаційних величин проводиться первинна ідентифікація виявленого радіонукліду, визначається (в разі можливості) вид та енергії іонізуючого випромінювання для того, щоб встановити радіонуклідний склад, класифікувати характер події і визначити подальші дії.

54. РК товарів, щодо яких в Україні унормовано допустимий вміст радіонуклідів, має забезпечувати:

перевірку відповідності документів та відомостей щодо товару нормативним вимогам;

проведення вимірювань регламентованих відповідними нормативами радіаційних параметрів.

55. У разі виявлення перевищень допустимих рівнів іонізуючого випромінювання, що контролюються, результати вимірювань заносяться до протоколу радіаційного обстеження (додаток 3).

Директор

Юридичного департаменту

В. А. Бучко

Додаток 1

до Інструкції щодо здійснення екологічного та радіологічного контролю товарів і транспортних засобів у пунктах пропуску через державний кордон та в зонах митного контролю на митній території України (пункт 13 розділу II)

Форма журналу реєстрації здійснення екологічного та радіологічного контролю товарів і транспортних засобів

(назва поста екологічного контролю)

№ з/п	Дата здійснення контролю	Назва та код товару згідно з УКТЗЕД	Вид контролю (екологічний або радіологічний)	Кількість товару, тонн	Вид та одиниця транспортування, її номер	Вантажовідправник, адреса, код ЄДРПОУ (у разі наявності)	Вантажоотримувач, адреса, ЄДРПОУ (у разі наявності)	Екологічний, радіологічний стан товару, транспортного засобу		Дозвільний документ на транспортування	Примітка	Підпис
								ПАЕД (мкЗв/год)	кількість бета-частинок/(см ² хв)			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Примітки:

- В графі 12 можуть зазначатися номери складених документів, інформація щодо оформлених ВЕД, вжиті заходи за результатами контролю тощо.
- В графі 6 при здійсненні екологічного та радіологічного контролю в зонах митного контролю на митній території України зазначається номер транспортної накладної.
- Термін зберігання журналу п'ять років.

Додаток 2

до Інструкції щодо здійснення екологічного та радіологічного контролю товарів і транспортних засобів у пунктах пропуску через державний кордон та в зонах митного контролю на митній території України (пункт 16 розділу II)

АКТ

про виявлене порушення під час здійснення екологічного та радіологічного контролю товарів і транспортних засобів у пунктах

“ _____ ” _____ 20__ р.

_____ (місце складання акту)

Мною, _____ (посада, ПІБ)

в присутності _____ (посада, ПІБ)

складено акт в тому, що при здійсненні _____ контролю _____

_____ (найменування, опис об'єкту контролю)

встановлено:

що є порушенням вимог:

_____ (назва, статті нормативних документів)

Держінспектор

_____ (відповідної території)

_____ (підпис)

В присутності

_____ (підпис)

Додаток 3

до Інструкції щодо здійснення екологічного та радіологічного контролю товарів і транспортних засобів у пунктах пропуску через державний кордон та в зонах митного контролю на митній території України (пункт 55 розділу V)

ПРОТОКОЛ РАДІАЦІЙНОГО ОБСТЕЖЕННЯ

« _____ » _____ 20__ р.

(місце складання протоколу)

Товар _____
(найменування товару, кількість)Товаросупровідні документи на товар _____
(найменування, номер, дата документа)Транспортного засобу _____
(вид, марка, номер)Виміри проведено приладом _____
(назва, марка, заводський номер)

(дата державної повірки)

Параметри, що вимірювалися: потужність амбієнтного еквівалента дози гамма-випромінювання (ПАЕД), поверхнева густина потоку бета-частинок (потрібне підкреслити).

Результати вимірів

№ точки виміру	Опис точки виміру	Відстань виміру, м	ПАЕД (мкЗв/год)	поверхнева густина потоку бета-частинок (част./см ² хв.)	Примітки
1	2	3	4	5	6

Допустимі рівні для даного об'єкта контролю:

ПАЕД _____ (мкЗв/год);

поверхнева густина потоку бета-частинок _____ (част./см²хв.).

Держінспектор _____

(відповідної території)

(підпис)

У присутності _____

(посада, підпис, ПІБ)